

Bijlageboek Rapporten rekenkamer Langedijk

In de tabel hieronder is aangegeven in welke mate de aanbevelingen van de rekenkamer door de organisatie zijn geïmplementeerd. Met andere woorden, in welke mate de raadsbesluiten zijn uitgevoerd. In de kolom 'doorwerking' is met een kleur beoordeeld in hoeverre een aanbeveling is geïmplementeerd. Er wordt gebruik gemaakt van de volgende kleuren:

Kleur	Betekenis
Groen	de aanbeveling is geïmplementeerd zoals deze door de rekenkamer is bedoeld, of er heeft in het kader van bestaande ontwikkelingen/verbetertrajecten een verbetering plaatsgevonden.
Oranje	de aanbeveling is ten dele geïmplementeerd, of wordt nog geïmplementeerd zoals deze door de rekenkamer is bedoeld. Er is sprake van nieuwe/gewijzigde wet- en regelgeving. Hierdoor is een verbeter slag gemaakt die aansluit op de rekenkameraanbevelingen.
Rood	de aanbeveling is niet geïmplementeerd.

Onderzoek naar de kwaliteit van de Programmabegroting 2007 (2006)

Aanbeveling rekenkamer	Overgenomen door raad	Doorwerking	Tijdspad
(1) Om op zo kort mogelijke termijn de raad een collegeprogramma te overleggen	Ja, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming	In de bestuursperiode 2006-2010 en 2010-2014 is een collegeprogramma opgesteld. In de periodes daarvoor werd met een soort coalitieakkoord gewerkt. Na de aanbevelingen van de rekenkamer werden de (beleids)voornemens per programma in het collegeprogramma uitgewerkt. Het collegeprogramma omschrijft per beleidsthema de voornemens van het college. De wens hiertoe leefde al langer bij de raad, en het rekenkameronderzoek heeft als vliegwiel in de ontwikkeling gewerkt. Het gevoel bij de raad dat het beter moest heeft zijn weerslag gekregen in de aanbevelingen van de rekenkamer. In de programmabegrotingen worden de speerpunten uit het collegeprogramma jaarlijks geconcretiseerd. In programmabegroting 2009 zijn voor WMO ook de prestaties en effecten aangegeven. Vanaf de programmabegroting 2010 wordt dit gedaan voor alle programma's.	2007-
(2) In dit collegeprogramma een duidelijke visie van het college op het gemeentelijk beleid voor de periode 2007-2010 op te nemen. Hierin kan het college, naast een toelichting op de belangrijkste beleidsvoornemens, mogelijk op hoofdlijnen een toelichting geven op de allocatie, de noodzaak en de verwachte gevolgen van de voorgestelde bezuinigingen	Ja, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming		2009
(3) In dit collegeprogramma de belangrijkste beleidsvoornemens (bijvoorbeeld gemiddeld één per programma) zoveel mogelijk zodanig te omschrijven, dat voor de raad inzichtelijk is welke prestaties en welk effect wanneer en tegen welke kosten gerealiseerd zou moeten zijn. Wellicht kan hiervoor worden aangesloten bij het traject ontwikkeling kengetallen	Ja, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming	Dit is niet in het collegeprogramma aangegeven, maar in 2009 heeft wel een evaluatie plaatsgevonden van alle speerpunten uit die collegeperiode. Deze evaluatie is aangeboden aan de raad.	2009
(4) In dit collegeprogramma aan te geven wanneer en in welke vorm de beleidsvoornemens uit het collegeprogramma worden geëvalueerd	Ja, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming		

Aanvragen van Burgers – Onderzoek naar de wijze waarop de gemeente Langedijk omgaat met Wvg- en Bouwaanvragen (2007)

Aanbeveling rekenkamer	Overgenomen door raad	Doorwerking	Tijdspad
(1) Verbeter de communicatie met en informatievoorziening aan met name de aanvragers van bouwvergunningen	Geen formeel besluit	<p>Door invoering van de WABO is de verlening van bouwvergunningen erg gewijzigd. Er wordt gewerkt met casemanagers zodat een aanvrager één aanspreekpunt heeft.</p> <p>Er vindt op grond van de WABO een jaarlijkse evaluatie en verantwoording plaats van het omgevingsrecht. Dit jaarverslag omgevingsrecht maakt onderdeel uit van de ingezette cyclus uitvoeringsnota omgevingsrecht, uitvoeringsprogramma omgevingsrecht. Volgens de Inspectie VROM in haar rapport van 9 januari 2012 over Langedijk maakt de gemeente daarmee een goede stap naar een transparante uitvoering van haar omgevingstaken.</p>	2010
(2) Verbeter het interne beheer: kwaliteitsslag registratie en kortere doorlooptijden	Geen formeel besluit	<p>Doorlooptijden zijn inmiddels verkort. Werkprocessen zijn beschreven en worden begeleid door het nieuwe workflowsysteem. Het streven is om het werkpakket in 2012 in orde te hebben.</p>	Tot 2012
(3) Wees duidelijk inzake legesheffing	Geen formeel besluit	<p>Voor de berekening van leges wordt binnen het workflow-systeem gebruik gemaakt van een format. Tevens vinden interne controles plaats naar de legesheffing, gericht op rechtmatigheid en doelmatigheid. Voorheen waren alle kosten gemoeid met aanvragen van burgers niet inzichtelijk omdat alles gebundeld werd. Tot 2012 loopt een verbetertraject om per kolom aan te geven welke werkwijze gehanteerd wordt, hoeveel capaciteit daarvoor wordt ingezet, welke doorlooptijd nodig is en welk kwaliteitsniveau gewenst is.</p>	Tot 2012

<p>(4) Zorg dat de Wvg. - en de klachtverordening op orde zijn</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Het werkproces is bij de invoering van de WMO aangepast. Er zijn nieuwe verordening en beleidsregels vastgesteld. In 2009 is WMO-verordening geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Hierin is onder andere aandacht voor de klachtenafhandeling.</p>	<p>2007 en verder</p>
--	-----------------------------	--	-----------------------

Leges Langedijk (2007)

Aanbeveling rekenkamer	Overgenomen door raad	Doorwerking	Tijdspad
(1) Maak onderbouwing van de kosten van legesproducten transparant	Geen formeel besluit	Na onderzoek van de rekenkamer heeft de raad opdracht gegeven tot het onderbouwen van de legeskosten (mei 2008). Door Involon is onderzoek gedaan naar de onderbouwing van de legeskosten. In april 2009 is hierover aan de raad gerapporteerd.	2008
(2) Maak jaarlijks een nacalculatie van kosten	Geen formeel besluit	In jaarstukken worden heffingen afvalstoffen, rioolrecht en grafrecht nagecalculeerd. Bouwleges worden niet nagecalculeerd.	
(3) Maak urenregistratie voor bouwleges mogelijk	Geen formeel besluit	Urenregistratie is mogelijk in tijdschrijfsysteem.	
(4) Zorg voor aanpassing tarieven: Bouwvergunningen en Overige vergunningen	Geen formeel besluit	Gerealiseerd in gemeentelijke belasting- en legesverordeningen.	
(5) Rapporteer over de voor- en nacalculatie aan de raad.	Geen formeel besluit	De aandacht voor de lokale heffingen is erg gegroeid in de raad. In jaarstukken en middels het rapport van Involon wordt aan raad gerapporteerd.	

Eindrapportage Subsidiebeleid in beweging Langedijk (2008)

Aanbeveling rekenkamer	Overgenomen door raad	Doorwerking	Tijdspad
<p>(1) Versterk als Raad uw kaderstellende rol inzake prestatiegerichte subsidieverstrekking</p> <p>(1a) Realiseer een inhaalslag beleidsformulering</p> <p>(1b) Versterk uw kaderstellende rol in de programmabegroting</p> <p>(1c) Stel in de nieuwe subsidieverordening een heldere grondslag vast voor een indeling in subsidietypen</p> <p>(1d) Laat in combinatie met de nieuwe subsidieverordening de deelverordeningen achterwege</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>In 2009 is Algemene subsidieverordening (ASV) vastgesteld. Daarnaast zijn subsidiebeidskader en waarderingssubsidies 2011-2015 inmiddels vastgesteld. Daarmee zijn procedures en instrumentarium aanwezig binnen de gemeente om te kunnen sturen en controleren op het subsidiebeleid en subsidiënten.</p> <p>De ASV 2009 biedt grondslag in subsidietypen. in de regel vallen de kleine(re) subsidiënten onder de waarderingssubsidies. En wordt er aan de grote subsidiënten prestatiesubsidie verstrekt (a.d.h.v. prestatieafspraken). Andere typen subsidies zijn investering-, exploitatie- en projectsubsidies (zie ASV 2009).</p> <p>Er is volgens de raad een nieuw beleidskader gevormd dat echt een politiek resultaat (van de raad) was.</p>	<p>2009-</p>
<p>(2) Verbeter de prestatiegerichte afspraken met de instellingen die daarvoor in aanmerking komen, en zorg voor voldoende garanties om bij te sturen.</p> <p>(2a) Koppel afspraken met instellingen duidelijk aan de door de Raad gewenste effecten en prestaties en daarvoor beschikbare budgetten</p> <p>(2b) Wees duidelijk over de ruimte die instellingen hebben voor hun werkwijze</p> <p>(2c) Ontwikkel de mogelijkheden om bij te sturen op inhoudelijke prestaties van de instellingen</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Onderdeel van subsidiebeschikking is een bijlage met prestatieafspraken (doelstelling, resultaat, prestaties).</p> <p>Afspraken kunnen jaarlijks worden bijgesteld bij de subsidieverlening.</p> <p>Instellingen hebben vrijheid bij invullen van de prestaties.</p> <p>Tegelijkertijd komt uit de interviews naar voren dat de werkwijze binnen de gemeente nog te veel op de uitvoeringspraktijk is gericht: aangeven wat gedaan wordt in plaats van gewenst bereik. De ingezette beweging naar meer prestatieafspraken (BCF) moet nog worden doorgezet, waarbij het beleid meer vertaald wordt naar de subsidie afspraken..</p>	

(3) Politieke verantwoording (3a) Verbeter het samenspel tussen Raad en College inzake het subsidiebeleid	Geen formeel besluit	In ASV is de bevoegdheidsverdeling tussen college en raad vastgesteld.
--	----------------------	--

Som der delen. Onderzoek naar de reserves en voorzieningen Langedijk (2009)

Aanbeveling rekenkamer	Overgenomen door raad	Doorwerking	Tijdspad
<p>(1) Actuele en heldere beleidskaders van reserves en voorzieningen.</p> <p>(1a) sluit het beleid in de gemeente Langedijk ten aanzien van de reserves en voorzieningen aan bij de wet- en regelgeving en de bedoelingen van de wetgever;</p> <p>(1b) spreek de beleidslijn af dat alleen aan een reserve rente mag worden toegevoegd als er een vastgesteld bestedingsplan aan ten grondslag ligt.</p> <p>(1c) hef de egaliserende reserves op en voeg de saldi aan de algemene middelen toe;</p> <p>(1d) cluster de voorzieningen van de gebouwen tot twee voorzieningen (gemeente en onderwijs).</p>	Geen formeel besluit	<p>De Nota Herijking Reserves en Voorzieningen is in oktober 2010 door de raad vastgesteld. In de nota zijn alle aanbevelingen verwerkt. Dit is in de nota zelf inzichtelijk gemaakt. De aanbevelingen zijn in grote lijn gevolgd.</p> <p>Wijze van verwerking:</p> <p>(1a) Met de Nota R+V is daaraan voldaan. In de toekomst wordt hier actief gevolg aan gegeven.</p> <p>(1b) Rente wordt niet toegevoegd aan reserve.</p> <p>(1c) Aflakken van kosten wordt niet meer via reserves gedaan.</p> <p>(1d) Is als beslipunt in de Nota opgenomen, met dien verstande dat keuze voor één bestemmingsreserve is gemaakt.</p>	2010

<p>(2) Bepaling van het doel en de omvang van reserves en voorzieningen.</p> <p>(2a) stel een reserve of voorziening met een separaat besluit in waarbij de informatie volledig wordt vastgelegd via het daarvoor in de nota Reserve en voorzieningen aangegeven format;</p> <p>(2b) draag zorg voor één afwegingsmoment in het jaar (bijvoorbeeld bij de begrotingsbehandeling) waarin bestedingen van reserves worden gehonoreerd;</p> <p>(2c) schaf de maximering van de algemene reserve af en sluit aan bij de inventarisatie van de risico's of stel een meer algemene norm voor de hoogte van de reserve vast.</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Wijze van verwerking:</p> <p>(2a) In de Nota R+V 2006-2010 was hiervoor al beleid opgenomen.</p> <p>(2b) In de documenten van de P&C cyclus worden financiële voorstellen gedaan, waarbij ook onttrekkingen aan en stortingen in reserves kunnen worden meegenomen.</p> <p>(2c) Het maximumbedrag van de algemene reserve ad € 3,5 miljoen wordt afgeschaft. Wel moet het minimale weerstandsvermogen op orde zijn.</p>
<p>(3) Heldere beschrijving van het beoogde doel van reserves en voorzieningen bij de instelling daarvan.</p> <p>(3a) hef reserves op waaraan geen concreet bestedingsplan ten grondslag ligt (welke aanschaf doen we, hoe ziet deze eruit) of waaraan geen andere wettelijke verplichtingen ten grondslag liggen (of leg alsnog een besteding- en uitvoeringsplan aan de reserve ten grondslag);</p> <p>(3b) sluiten de doelstellingen van specifieke reserves aan bij de overkoepelende doelstelling; hef reserves op die dit niet ondersteunen. Of verbreed de doelstelling?</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Wijze van verwerking:</p> <p>(3a) onderhoudsreserves dienen in een strategisch beheerplan te worden vastgesteld.</p> <p>3b Aanbeveling wordt uitgevoerd.</p>
<p>(4) Helder weergeven noodzaak, toereikendheid en ruimte in de reserves en voorzieningen in relatie tot de daaraan ten grondslag liggende doelen.</p> <p>(4a) stem de hoogte van de voorzieningen (voldoende niveau) af op actuele (thans in wording zijnde) beheerplannen; begroot de voorzieningen op basis van de beheerplannen reëel in de begroting; hetzelfde geldt voor de reserves op basis van de daarbij behorende doelstellingen;</p> <p>(4b) Financier zo min mogelijk investeringen uit reserves; wanneer er voor gekozen wordt om reserves in te zetten, beperk dit dan tot investeringen met een maatschappelijk nut; breng de reserves rechtstreeks in mindering op de aanschaf.</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Wijze van verwerking:</p> <p>(4a) Met de Nota R+V is daaraan voldaan. In de toekomst wordt hier actief gevolg aan gegeven.</p> <p>(4b) Aanbeveling wordt gevolgd.</p>

<p>(5) Informatie-uitwisseling tussen burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Langedijk over het verloop van reserves en voorzieningen.</p> <p>(5a) rapporteer in de reguliere planning- en controldocumenten (begroting, voortgangsrapportages en jaarrekening) over de (uitputting), de hoogte en het resultaat van de reserve; breng in deze documenten in beeld in welke mate uitvoering wordt gegeven aan de plannen die ten grondslag liggen aan de reserves.</p> <p>(5b) Leg in de nota Reserves en voorzieningen de vanaf 2008 geldende regeling van de gewenste capaciteit van het weerstandsvermogen vast;</p> <p>(5c) rapporteer in de voortgangsrapportages van de planning- en controlcyclus over de uitvoering van de beheerplannen en de gevolgen daarvan voor onttrekkingen en stortingen voor de voorzieningen; stel zo nodig daarvoor een begrotingswijziging vast.</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Wijze van verwerking:</p> <p>(5a/5c) De aangedragen aanbeveling zal als op te leveren informatie bij de P&C documenten worden gevraagd.</p> <p>(5b) De gehanteerde factor 1½ is met ingang van de programmabegroting 2010 los gelaten en nu wordt gewerkt met de ratio weerstandsvermogen.</p>
---	-----------------------------	---

Grondbeleid gemeente Langedijk (2009)

Aanbeveling rekenkamer	Overgenomen door raad	Doorwerking	Tijdspad
<p>(1) Kwaliteit van het grondbeleid (1a) actualiseer de Structuurvisie Langedijk 2000-2020 mede op basis van de in april 2008 vastgelegde visie en missie Langedijk 2008; (1b) vertaal de geactualiseerde structuurvisie in ruimtelijke beleidsplannen op gebied van wonen (uitbreidings- en inbreidingslocaties), werken (bedrijventerreinen), groen en recreatie en infrastructuur; (1c) stel een overzicht op van de samenhangende ruimtelijke beleidsplannen en vermeld wanneer een beleidsplan wordt opgesteld en/of geactualiseerd; (1d) stel een nota grondbeleid op als uitvoerend beleidskader van de ruimtelijke beleidsplannen. Verwerk daarin de consequenties voor de gemeente Langedijk van de nieuwe WRO/grondexploitatiewet; (1e) actualiseer jaarlijks indien nodig het grondbeleid in de paragraaf grondbeleid in de programmabegroting en rapporteer over de realisatie in het jaarverslag. Houd daarbij rekening met het vermeldde in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet; (1f) stel financiële beleidskaders vast in de verordening ex artikel 212 Gemeentewet ten aanzien van de grondexploitatie, bijvoorbeeld ten aanzien van het moment van winstneming, het moment van activering van voorbereidingskosten, de maximale waardering van gronden, momenten van taxatie, etc.; (1g) stel in het kader van de grondexploitatie in relatie tot de doelen van het ruimtelijke beleid, 'smart' doelen op. Leg een duidelijke relatie met het structuurplan, de beleidsplannen en de concrete te realiseren resultaten. Leg deze doelen vast in de nota grondbeleid en stel deze (eventueel) jaarlijks bij in de paragraaf grondbeleid</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>De raad heeft op 25 mei 2010 de nota grondbeleid vastgesteld. Daarna heeft hij de structuurvisie vastgesteld. Met de opstelling van de nota grondbeleid is wel tegemoet gekomen aan de wens om meer inzicht en eenduidigheid te krijgen in de werkwijze ten aanzien van het grondbeleid, in de grondexploitaties en in de waardering van het gemeentelijke grondbezit in relatie tot de financiële reserves en eventuele afdracht aan de algemene middelen van de gemeente.</p> <p>In de programmabegroting wordt aangesloten bij de vastgestelde nota grondbeleid.</p> <p>Een meerjarenprognose grondbedrijf is aanwezig binnen de gemeente Langedijk. Op basis hiervan wordt gerapporteerd.</p>	

<p>(2) Kwaliteit van de informatievoorziening (2a) neem in de op te stellen nota grondbeleid eisen op ten aanzien van het informatievoorzieningsproces (op grondexploitatie-niveau, maar ook projectniveau) en de methode van winstneming. Neem specifieke eisen op ten aanzien van de – tussentijdse – rapportage over grondexploitaties/projecten; (2b) leg een duidelijke relatie in de paragrafen grondbeleid (begroting en jaarverslag) met andere onderdelen van de programmabegroting; (2c) stel jaarlijks een Meerjaren prognose grondbedrijf op. Deze kan in het voorjaar worden opgesteld, gelijktijdig met de jaarrekening en nadat de exploitaties zijn geactualiseerd; (2d) stel een model op voor de bepaling van de risico's en de vertaling daarvan naar de benodigde omvang van de algemene reserve; (2e) stel een notitie op van de wijze waarop voorbereidingskredieten van dekking worden voorzien; (2f) inventariseer bij de raadsleden welke informatiebehoefte er bestaat ten aanzien van de grondexploitatie (wat, hoe en wanneer en op welk niveau). Stem daar de verbeteringen op af en informeer de raad welke verbeteringen in welke informatie instrumenten zijn doorgevoerd</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Zie bovenstaande. In iedere stap binnen de P&C-cyclus wordt er teruggerepen op de Nota Grondbeleid (wat waren de doelen, wat is de stand van zaken?). De informatievoorziening aan de raad is daarmee verbeterd.</p>	
<p>(3) Financiële positie en risico's (3a) zet een gestructureerd systeem van risicomanagement op in het kader van de grondexploitatie; (3b) bepaal de wijze waarop de risico's worden gekwantificeerd en gerelateerd worden aan de aanwezige of op te bouwen 'algemene reserve bouwgrondexploitatie'; (3c) taxeer op basis van de bestaande bestemming tijdig gronden die nog niet in exploitatie zijn genomen; (3d) bepaal - in overleg met de raad – de periode waarbinnen aangekochte gronden in exploitatie moeten worden genomen, dan wel door particuliere ontwikkeling in uitvoering worden genomen.</p>	<p>Geen formeel besluit</p>	<p>Om de inschatting van de risico's beter te laten aansluiten bij daadwerkelijke risico's per complex wordt voorgesteld om binnen de gemeente Langedijk een nieuwe systematiek voor risicoanalyse op te zetten. Dit moet nog gebeuren. Wel maakt het college per project een individuele weging van waarbij wordt gekeken naar het grotere geheel. Als er sprake is van een botsing van belangen, dan legt het college dat voor aan de raad. Het college rekent zich in deze financieel lastige periode niet rijk met alle plannen. Per project vindt een individuele afweging plaats waarbij wordt gekeken naar het grotere geheel. Als er sprake is van een botsing van belangen of afspraken, dan wordt dat voorgelegd aan de raad.</p>	

Onderzoek naar handhaving Bouwen, Wonen en Milieu Langedijk (2010)

Aanbeveling rekenkamer	Overgenomen door raad	Doorwerking	Tijdspad
(1) Volg als raad actief de implementatie.	Ja, in een formeel besluit	Dit gebeurt momenteel niet formeel.	
(2) Maak afspraken over de inhoud van de informatieverstrekking aan u als raad.	Ja, in een formeel besluit	In 2010 is de professionalisering van vergunningverlening, toezicht en handhaving afgerond. Er is een visiedocument, uitvoeringsnota en een uitvoeringsprogramma omgevingsrecht vastgesteld. Vanaf 2011 wordt integraal verantwoording afgelegd over de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht.	2010-
(3) Besteed in het professionaliseringsproces specifieke aandacht aan registratie, monitoring en evaluatie.	Ja, in een formeel besluit	Met de cyclus van jaarverslagen wordt recht gedaan aan de beleidscyclus en de borging van de in de beleidsvisie, uitvoeringsnota en uitvoeringsprogramma gestelde doelen.	
(4) Verken mogelijkheden voor vermindering kwetsbaarheid.	Ja, in een formeel besluit	Vermindering van kwetsbaarheid en professionalisering zijn opgepakt door enerzijds personen op te leiden voor een tweede of derde aandachtsgebied (medio 2012 afgerond) en anderzijds door in te zetten op roulatie van personen over dorpen/gebieden. Dit voorkomt cliëntelisme en draagt bij aan algemene verbetering van handhavingsbeleid. In 2012 worden de mogelijkheden van samenwerking met andere gemeenten en of RUD nader verkend.	